

Nederlands of in het Frans gesteld werk met de Latijnse titel meegedeeld, waarmee het, overeenkomstig de tijdgeest, in de zeventiende-eeuwse bibliografieën werd opgenomen.

Hiermee willen wij nochtans op de wetenschappelijke verdiensten van de auteurs der *Bibliotheca* niet afdingen. In de overtuiging dat wie zijn doel te hoog stelt wellicht niets bereikt, hebben zij de voorkeur gegeven aan een minder gecompliceerde methode, die in ieder geval tot een resultaat kwam dat wij niet mogen onderschatten. De *Bibliotheca* moeten wij echter steeds kritisch gebruiken en de auteurs zullen het zeker op prijs stellen, wanneer hun thans voldoende aanvullingen en wellicht ook correcties worden meegedeeld om eerlang een aanvullend deel te kunnen publiceren. Dan zullen zij bij voorbeeld plaats gunnen aan een Cornelius de Jongh, O. P., *Een devoot spel vande neghen chooren der enghelen omhelsende te samen den val van Lucifer ende de besittinghe van synen stoel door den mensch op rijm ghestelt*, Antwerpen, 1680 (Gent, Universiteitsbibliotheek) en aan werken van een Jacobus van Hoogstraten, O. P., zoals het *Manipulus florum*, In oppido Struthiorum, apud Ichthyophagosin z. j. (Gent, Universiteitsbibliotheek) en zoals zijn *De Purgatorio* Antwerpen, 1525 (Brussel, Koninklijke Bibliotheek; Antwerpen, Museum Plantin Moretus).

Stephanus AXTERS, O. P.

Ludwig ALTENHÖFER, *Mit Leib und Seele. P. Pius Keller, Reformator des Augustinerordens in Deutschland (1825-1904)*. Würzburg, Augustinus-Verlag, 1954. 190 x 135 mm., 132 blz. DM 4.

P. Pius Keller is de grote reformator van het Augustijns kloosterleven in Duitsland na de Secularisatie. Hij bracht zijn Orde wederom tot bloei en overleed op 14 Maart 1904 in geur van heiligheid te Münnerstadt. Het proces voor zijn zaligverklaring is nu ingeleid. In deze eerste uitvoerige biografie tekent L. Altenhöfer in een zeer vlotte stijl zonder romanceren het « portret » van P. Pius Keller met diens meest kenmerkende karaktertrekken, zodat de lezers een historisch betrouwbaar beeld van deze heerlijke priesterfiguur bekomen.

N. TEEUWEN, O. E. S. A.